

674-34

**Richtlijnen voor de inhoud van het
Milieu-effectrapport
Floriade 2002 - Haarlemmermeer**

mei 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Samenvatting	
1. Inleiding	1
2. Doel en besluitvorming	
2.1 Motivering locatie; doelstelling	1
2.1.1 Locatiekeuze	1
2.1.2 Doel en uitgangspunten	2
2.2 Besluitvorming	2
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	
3.1 Beschrijving studiegebied	3
3.2 Beschrijving voorgenomen activiteit	3
3.2.1 De (eind)bestemming van het Floriadeterrein na 2002	4
3.2.2 Verkeer en vervoer	5
3.3 Varianten en alternatieven	6
3.3.1 Varianten	6
3.3.2 Alternatieven	7
4. Bestaande milieutoestand en milieugevolgen	
4.1 Bodem en water	9
4.2 Flora, fauna en ecologie	9
4.3 Landschap en cultuurhistorische aspecten	9
4.4 Woon- en leefmilieu	9
5. Vergelijking van alternatieven	10
6. Leemten in kennis	10
7. Evaluatieprogramma	10
8. Vorm en presentatie	11
9. Samenvatting van het MER	11

Samenvatting

De gemeente Haarlemmermeer heeft het voornemen om op haar grondgebied een terrein van circa 95 ha in te richten ten behoeve van de Floriade 2002. De beoogde locatie is gelegen in het noordwesten van de gemeente Haarlemmermeer, tussen Haarlem en Hoofddorp.

De milieu-effectrapportage (m.e.r.) is gekoppeld aan de besluitvorming over de art.19-procedure WRO. Deze procedure is erop gericht reeds toestemming te krijgen voor de aanleg van de Floriade.

De aandacht in het milieu-effectrapport (MER) dient vooral uit te gaan naar:

Doel en uitgangspunten

In het MER dient aangegeven te worden:

- op welke wijze milieu-aspecten randvoorwaarden aan het plan stellen of op welke wijze concrete milieu-doelstellingen worden nagestreefd;
- welke voorwaarden aan de inrichting van het Floriadeterrein en aan de omgeving daarvan worden gesteld vanwege gewenste functies van het gebied na afloop van de Floriade (de zogenaamde eindbestemming).

Beschrijving voorgenomen activiteit

Het thema van de Floriade is "hoe kan de Nederlandse Tuinbouw bijdragen aan de kwaliteit van het leven in de 21-ste eeuw? ".

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient aangegeven te worden op welke wijze het **thema** van de Floriade is vertaald in de uitgangspunten voor de Floriade, met name voor wat betreft het milieu-aspect. Aangegeven moet worden of, gegeven het thema en de voorlichtingsfunctie van de Floriade, gestreefd wordt naar het benutten van milieu-educatieve mogelijkheden. Daarbij zal aangegeven moeten worden op welke wijze dit in de planvoorbereiding en in het planontwerp tot uiting komt.

In verband met de verkeersaantrekkende werking van de Floriade is het van belang dat in het MER de verkeers- en vervoerssituatie wordt beschreven.

Bij de verkeers en vervoersprognose zal inzicht gegeven moeten worden in de onzekerheidsmarges met betrekking tot de prognose van het aantal bezoekers in relatie tot de vervoerswijze. Daarbij zal expliciet rekening moeten worden gehouden met de (onzekerheidsmarge met betrekking tot de) aanleg van de N22 en de Zuid-Tangent.

In het MER zal voorts aangegeven moeten worden op welke wijze het gebruik van (collectief) openbaar vervoer en de fiets kan worden bevorderd.

Daarnaast zal het MER de tijdelijke en blijvende verkeers- en vervoersvoorzieningen moeten beschrijven. Ook zal aangegeven moeten worden welke voorzieningen speciaal met het oog op de Floriade worden gerealiseerd.

Naast de aanlegfase en het gebruik als Floriade is ook de eindbestemming van belang. Het realiseren, gebruiken en het "afwickelen" van de Floriade 2002 dient op een zodanige wijze plaats te vinden dat specifiek rekening wordt gehouden met het milieu.

In het MER zal, voor zover mogelijk, aangegeven moeten worden op welke wijze met de inrichting geanticipeerd kan worden op de gewenste/mogelijke eindbestemming na 2002.

Varianten en alternatieven

Uitgaande van de startnotitie voor de MER-Floriade zal naast een beschrijving van de huidige situatie en de milieu-effecten, expliciet aandacht moeten worden besteed aan de vraag hoe de Floriade door inrichting en beheer zo milieuvriendelijk mogelijk kan worden opgezet.

Bij het ontwikkelen van alternatieven voor de inrichting zal aandacht moeten worden besteed aan aspecten voor het watersysteem, verkeer en vervoer, geluidsmaatregelen en bezoekerstromen op het terrein.

Ook zal bij de alternatieven aandacht moeten worden besteed aan de natuurontwikkeling en behoud van bestaande natuurwaarden.

Bij de plaatsing van de paviljoens (voor onder meer buitenlandse inzendingen) zal gestreefd moeten worden naar een optimale inpassing.

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) dient te worden beschreven. Het mma kan worden afgeleid uit een logische combinatie van varianten.

De Floriade heeft een belangrijke educatieve taak. In dit licht zal in het MER aangegeven moeten worden op welke wijze bij de Floriade aandacht zal worden besteed aan de toepassing van nieuwe, duurzame(re) materialen en de vormgeving van gebouwen. Belangrijke aspecten waarmee rekening dient te worden gehouden zijn: afvalinzameling, bemesting, gewasbescherming, energiegebruik en materiaalgebruik.

Milieugevolgen

Bij de beschrijving van de milieugevolgen richt de aandacht zich op de effecten op bodem en water; de effecten op de natuurkwaliteit; de effecten op landschap, cultuurhistorische aspecten; de gevolgen voor woon- en leefmilieu.

1. Inleiding

De gemeente Haarlemmermeer heeft het voornemen om op haar grondgebied een terrein van circa 95 ha in te richten ten behoeve van de Floriade 2002. De beoogde locatie is gelegen in het noordwesten van de gemeente Haarlemmermeer, tussen Haarlem en Hoofddorp.

Om dit voornemen te kunnen realiseren is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Daartoe zal een procedure ex artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden gevolgd. Voor deze activiteit dient de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) te worden doorlopen. Het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer treedt in deze procedure op als initiatiefnemer; de gemeenteraad van Haarlemmermeer is bevoegd gezag.

De startnotitie voor de m.e.r. lag ter visie van 15 februari 1995 tot 15 maart 1995.

Een ieder is in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over de startnotitie met het oog op de inhoud van deze richtlijnen. Voor een overzicht en de wijze van verwerking van de ontvangen reacties wordt verwezen naar de bij deze richtlijnen gevoegde bijlage.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r) heeft vervolgens op 19 april 1995 omtrent de vast te stellen richtlijnen advies uitgebracht, daarbij tevens rekening houdend met de ingekomen reacties die aande commissie ter beoordeling zijn voorgelegd. Het advies van de commissie is met enkele aanpassingen in de richtlijnen opgenomen.

Het advies van de commissie is als bijlage bijgevoegd.

2. Doel en besluitvorming

2.1 Motivering locatie; doelstelling

2.1.1 locatiekeuze

In het MER moet de keuze voor de huidige locatie binnen de gemeente Haarlemmermeer worden gemotiveerd. Daarbij dient te worden aangegeven in hoeverre en op welke wijze milieu-aspecten bij de keuze hebben meegewogen.

Tevens dient een motivering van de oppervlakte van het terrein en van de gekozen begrenzing te worden gegeven.

2.1.2 Doel en uitgangspunten

Het doel van het voornemen wordt in de startnotitie als volgt omschreven:

De uiteindelijke doelstelling van de voorgenomen activiteit is het realiseren van de Floriade 2002, een éénmalige toeristische en recreatieve attractie van groot formaat, die vele bezoekers zal trekken uit binnen- en buitenland. Bij de realisatie zal specifiek rekening worden gehouden met milieu-aspecten.

In het MER dient aangegeven te worden:

- op welke wijze milieu-aspecten randvoorwaarden aan het plan stellen of op welke wijze concrete milieu-doelstellingen worden nagestreefd;
- welke voorwaarden aan de inrichting van het Floriadeterrein en aan de omgeving daarvan worden gesteld vanwege gewenste functies van het gebied na afloop van de Floriade (de zogenaamde eindbestemming).

Op basis van geconcretiseerde milieudoelstellingen en -randvoorwaarden dient een toetsingskader te worden geformuleerd voor het beoordelen van de milieu-effecten van varianten en alternatieven (zie hoofdstuk 5).

2.2 Besluitvorming

Van overheidsbesluiten, zoals vastgelegd in beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, moet kort worden vermeld welke eisen ze stellen of beperkingen ze opleggen aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit.

Expliciet aandacht dient te worden besteed aan het Randstadgroenstructuurbeleid, in het bijzonder het Strategisch Groenproject Haarlemmermeer. Daarbij dient aangegeven te worden op welke wijze dit beleid richtinggevend is voor de planvorming rond de Floriade in verband met de zgn. eindbestemming van het Floriade-terrein.

Voorzover van belang voor de inrichting van het Floriadeterrein dient een beschrijving gegeven te worden van het *Gebiedsperspectief Haarlemmerméér groen*, waarbij aandacht wordt besteed aan de gebiedsindeling/zonering, natuurdoelen en fasering.

Tevens dient het ruimtelijk beleid op het gebied van woningbouw, recreatie en vervoer in Haarlemmermeer-West worden vermeld.

Het besluit waarvoor het MER is opgesteld en de overheidsinstantie die dit besluit zal nemen moet worden vermeld. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken.

Tot slot moeten de besluiten die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren zijn aangegeven.

In deze m.e.r. treedt de gemeente Haarlemmermeer op als initiatiefnemer. In het MER dient te worden aangegeven wie als initiatiefnemer/organisator van de Floriade zelf zal optreden.

Daarbij zal, voor zover bekend, moeten worden aangegeven op welke wijze de verschillende publieke en/of private verantwoordelijkheden zullen worden ondergebracht voor, tijdens en na de Floriade.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Beschrijving studiegebied

In het MER zullen de kernpunten van de bestaande ruimtelijke functies en de planologische ontwikkelingen van het studiegebied moeten worden beschreven. Daarbij zal ook aandacht moeten worden besteed aan de ruimtelijke samenhang van het Floriade-gebied met de omgeving.

Voor de karakterisering van het studiegebied zullen eveneens milieu-aspecten zoals de bestaande natuur en de daarvoor sturende ecologische factoren (met name de waterhuishouding), het cultureel erfgoed (archeologisch en historisch geografisch), het huidige landschap en het woon- en leefmilieu moeten worden beschreven.

3.2 Beschrijving voorgenomen activiteit

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient het accent te worden gelegd op die deelactiviteiten die belangrijke milieugevolgen kunnen veroorzaken. Daartoe dienen de uitgangspunten voor de Floriade 2002, te worden beschreven, uitgedrukt in:

- verwachte bezoekersaantallen;
- eisen aan het ontwerp en de uitvoering van het plan;
- eisen aan door inzenders te realiseren paviljoens, met name voor wat betreft materiaalkeuze (grondstoffen) en energiegebruik;
- eisen ten aanzien van bereikbaarheid per auto, openbaar vervoer of anderszins;
- het (vervroegd) realiseren van of het mogelijk houden van de gewenste eindbestemming van deelgebieden.

Bij de beschrijving van deze uitgangspunten dient tevens het thema van de Floriade "Hoe kan de Nederlandse tuinbouw bijdragen aan de kwaliteit van het leven in de 21ste eeuw?" te worden betrokken.

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient voorts aandacht te worden besteed aan:

- het ontwerp van het Floriade-terrein per deelgebied (bestaand park; nieuw aan te leggen park; parkeerplaats);
- de aanleg en inrichting van het Floriadeterrein:
- grondverzet, waarbij de hoogte en de aard en herkomst van het ophoogmateriaal (in relatie tot gewenste vegetatie) van de Big Spotters Hill en en het benodigde grondverzet voor de aanleg van sloten en waterpartijen, in het bijzonder in het gebied Meerbos wordt beschreven;
- ingrepen in de waterhuishouding;
- ingrepen in het bestaande Haarlemmermeerse Bos (houtkap en dergelijke);
- nieuwe aanplant;
- blijvende bebouwing.

Aangegeven dient te worden welke milieubescherpende maatregelen en voorzieningen worden getroffen.

Gegeven het thema en de voorlichtingsfunctie van de Floriade liggen er kansen om ook aspecten van milieu-voorlichting, te onderscheiden voor verschillende doelgroepen, in de planvorming te integreren. In het MER zal beschreven moeten worden op welke wijze een invulling zal worden gegeven aan deze milieu-educatieve aspecten in het programma van eisen, in het planontwerp, bij de concrete inrichting (duurzame energiebronnen en dergelijke) en bij het beheer (systeem van afvalinzameling; bemestingssystemen; gewasbescherming en dergelijke).

Daartoe dient een uitwerking te worden gegeven van het Floriade-thema voor wat betreft het milieu-aspect, bijvoorbeeld door het begrip *duurzame ontwikkeling* als uitgangspunt te nemen bij de inrichting van het terrein, het waterbeheer, de uitvoering van paviljoens en de materiaalkeuze.

3.2.1 De (eind)bestemming van het Floriadeterrein na 2002

In het MER zal, voor zover mogelijk, aangegeven moeten worden op welke wijze met de inrichting geanticipeerd kan worden op de gewenste/mogelijke eindbestemming na 2002. Daarbij kan bijvoorbeeld ingegaan worden op de toekomstige natuurfuncties in het plangebied en omgeving. Hierbij is een goede afstemming met de uitgangspunten van het Randstadgroenstructuurbeleid/Gebiedsperspectief Haarlemmerméer Groen van belang.

In het MER dient, meer algemeen, inzicht te worden verschaft in de toekomstwaarde van onder meer voorzieningen, maatregelen of planonderdelen zowel voor beplanting, gebouwen als verharding en waterhuishouding.

Op deze wijze dient te worden bevorderd dat de eindbestemming, waar mogelijk, sturend is voor de concrete aanleg en inrichting van het Floriade-gebied.

3.2.2 Verkeer en vervoer

De verkeers- en vervoersituatie dient beschreven te worden. Daarbij kunnen de gegevens van de Floriade 1992 te Zoetermeer worden betrokken. In het kader van de m.e.r. (en de besluitvorming in het kader van de art.19 WRO-procedure) zijn de volgende gegevens van belang:

- **Verkeers- en vervoerprognose.** Inzicht dient te worden gegeven in de volgende aspecten:
  - prognose van het aantal bezoekers per vervoerwijze (auto, streekbus, toeringcar, fiets, te voet, overig), inclusief de onzekerheidsmarges per vervoerwijze;
  - herkomst van de bezoekers (in verband met geleiding en routing);
  - globale aanduiding van de benodigde capaciteit (wegen, kruispunten, parkeerterreinen enzevoort). Hierbij dienen de onzekerheidsmarges in de prognoses betrokken te worden.
- **Tijdelijke en blijvende verkeersvoorzieningen.** De tijdelijke en blijvende verkeers- en vervoervoorzieningen dienen te worden beschreven. Welke voorzieningen worden (al of niet versneld) gerealiseerd speciaal met het oog op de Floriade.

De onzekerheidsmarge dient aangegeven te worden met betrekking tot het eventueel niet tijdig gereed zijn van geprojecteerde verkeersinfrastructurele voorzieningen (N22, zuidtangent enzevoort), alsmede de in dat geval te treffen maatregelen.

Aangegeven dient te worden welke voorzieningen (kunnen) worden getroffen indien de werkelijkheid blijkt af te wijken van de prognoses (bijvoorbeeld het aanwijzen of inrichten van extra parkeerruimte elders, eventueel met inschakeling van pendelbussen).
- **Maatregelen ter bevordering van collectief vervoer en fietsgebruik.**

Aangegeven dient te worden op welke wijze zal worden bevorderd dat het gebruik van de auto wordt ontmoedigd en het gebruik van collectief openbaar vervoer en de fiets wordt bevorderd.

3.3 Varianten en alternatieven

3.3.1 Varianten

In de startnotitie is aangegeven voor welke aspecten, in de startnotitie

'bouwstenen' genoemd, varianten zullen worden ontwikkeld.

Het Floriade-terrein kan worden ingedeeld in drie deelgebieden, te weten:

- parkeerterrein en entree (agrarisch gebied tussen Vijfhuizen en Geniedijk);
- nieuw aan te leggen park (Meerbos);
- bestaand park (Haarlemmermeerse Bos).

Aangezien het "accent" per deelgebied verschilt dient de wijze waarop de bouwstenen voor het ontwikkelen van varianten en alternatieven kunnen worden ingevuld per deelgebied aangegeven te worden.

Bouwsteen: Water

Uitgangspunt bij het watersysteem dient te zijn dat het voldoet aan de randvoorwaarden die worden gesteld door het gewenste gebruik van het gebied na afloop van de Floriade. De hydrologische situatie dient gekoppeld te zijn aan de toekomstige ecologische functie van het gebied.

De milieuvriendelijke doelstelling van de Floriade kan worden vertaald naar de wens om schoon water vast te houden.

In het MER dient beschreven te worden op welke wijze voor zowel het grondwater als het oppervlakte water zoveel mogelijk "schoon" water in het studiegebied kan worden gebruikt.

In dit verband zal in het MER aandacht moeten worden besteed aan:

- het al dan niet toelaten van brakke kwel in het Meerbos in relatie tot natuurontwikkeling;
- het opzetten van het waterpeil in het Meerbos met gebiedseigen kwelwater. Bij een hoger waterpeil is minder diepe ontgraving nodig om de gewenste diepte van waterpartijen te creëren;
- het creëren van een gesloten waterhuishouding in het Meerbos, zonder inlaat van gebiedsvreemd water.

Een goede afstemming dient plaats te vinden met de planontwikkeling voor de westzone van Haarlemmermeer in het kader van de Randstadgroenstructuur.

Bouwsteen: Verkeer en Vervoer

Met aandacht voor de verkeersoproepeende werking van de Floriade zullen de varianten betrekking moeten hebben op verschillende verhoudingen van auto-openbaar vervoer.

Het MER zal moeten ingaan op de significante gevolgen van de Floriade voor (onderdelen van) het wegennet en openbaar vervoervoorzieningen.

Daarbij dient aandacht te worden besteed aan onzekerheidsmarges onder meer in termen van bezoekersaantallen.

Vanuit milieu-oogpunt dient in het MER de nadruk gelegd te worden op de beperking van het autogebruik en de stimulering van het openbaar vervoer.

Met name het autogebruik kan zorgen voor negatieve (milieu) gevolgen tengevolge van verkeerscongestie, parkeeroverlast en verkeersonveiligheid.

In het MER zal moeten worden aangegeven welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn om deze gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

Bij de inrichting voor het parkeerterrein dient in het MER aangegeven te worden op welke wijze bij inrichting en materiaalgebruik geanticipeerd kan worden op de gewenste/mogelijke eindbestemming.

Bouwsteen: beheer, energie en materiaal

De Floriade heeft een belangrijke educatieve taak. In het licht van het thema van de Floriade zal aandacht moeten worden besteed aan de *toepassing* van nieuwe *duurzame materialen* en de vormgeving van gebouwen.

In het MER zal aandacht moeten worden besteed aan aspecten van afvalinzameling, bemesting en gewasbescherming.

Gelet op de educatieve functie van de Floriade dient ten aanzien van het *energieverbruik* in het MER aangegeven te worden op welke wijze de verschillende mogelijkheden voor milieu-vriendelijke energieopwekking aan de bezoekers van de Floriade getoond kan worden.

Daarbij kan gedacht worden aan het tentoonstellen van verschillende vormen van duurzame energiebronnen en/of bij het ontwerpen van gebouwen voor de Floriade gebruik maken van verschillende manieren van energieopwekking.

Ten aanzien van het *materiaalgebruik* dient rekening te worden gehouden met het tijdelijke karakter van de voorzieningen op het Floriade terrein. Hierbij kan aandacht worden besteed aan de mogelijkheden van behoud (ten behoeve van de gewenste/mogelijke eindbestemming van het gebied) en/of hergebruik/recycling van gebruikte materialen.

In het MER dient aandacht te worden besteed aan de eisen die bij de aanleg en inrichting moeten worden gesteld aan de te gebruiken materialen.

3.3.2 Alternatieven

De keuze van de beschouwde alternatieven moet worden gemotiveerd, evenals de selectie van het eventuele voorkeursalternatief. Bij de motivering gaat in het MER vooral de aandacht uit naar de milieuargumenten.

Om een onderlinge vergelijking mogelijk te maken moeten de te vergelijken alternatieven tot op hetzelfde detailniveau worden uitgewerkt.

In ieder geval moet het meest milieuvriendelijke alternatief worden beschreven.

Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- het moet realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;

- het moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu;
- het moet gericht zijn op het zo veel mogelijk voorkomen van nadelige milieugevolgen, dan wel het behalen van een maximale milieuwinst.

In zijn algemeenheid zal bij de motivering van de alternatieven aandacht besteed moeten worden aan de aansluiting met het thema van de Floriade, de toekomstwaarde (anticiperen op de situatie na de Floriade) en de realiteitswaarde.

4. Bestaande milieutoestand en milieugevolgen

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moeten worden beschreven als referentie voor de beoordeling van de te verwachten milieu-effecten (referentiesituatie). Daarbij is de autonome ontwikkeling de toekomstige ontwikkeling van het milieu zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd maar waarbij wel rekening wordt gehouden met eventuele effecten van voltooide en lopende ingrepen en ingrepen als gevolg van reeds vastgelegd beleid worden voorzien.

Het studiegebied omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Bij de effectbeschrijving zal waar relevant een onderscheid naar deelgebied moeten worden gemaakt.

Per milieu-aspect (lucht, bodem, water, etc.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. De begrenzing van de studiegebieden moet worden gemotiveerd en op kaart worden aangegeven.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet aangegeven worden of de effecten **tijdelijk of permanent** zijn, omkeerbaar of onomkeerbaar, in hoeverre er cumulatie (versterken of uitdoven van effecten) kan optreden en of de effecten negatief of positief moeten worden beoordeeld.

Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld.

De gevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven dienen voor de volgende milieuaspecten in beeld te worden gebracht.

4.1 Bodem en water

In het MER moeten de effecten op de waterhuishouding en op de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater worden beschreven. De beschrijving

4.2 Flora, fauna en ecologie

De effecten van het voornemen dienen te worden beschreven op het zich ontwikkelende ecosysteem in het Haarlemmermeerse Bos. De effecten van het voornemen op het voorkomen van soorten en soortgroepen dienen te worden beschreven.

In het MER dient aangegeven te worden in hoeverre aanvoer van bijvoorbeeld kalkrijk duinzand uit het westelijk havengebied van Amsterdam kan worden gebruikt voor de ontwikkeling van soortenrijke graslandvegetatie onder andere op de Big Spotters Hill.

Voorts dient in het MER aandacht te worden besteed aan de effecten voor de natuur van de aanleg van het Meerbos. Daarbij kan worden aangegeven in hoeverre de gewenste natuurontwikkeling door de Floriade wordt versneld en/of wordt belemmerd.

4.3 Landschap en cultuurhistorische aspecten

In het MER zullen de visuele effecten op de omgeving moeten worden beschreven, ondermeer door het opwerpen van de Big Spotters Hill.

Daarnaast zal aangegeven moeten worden op welke wijze in het ontwerp rekening wordt gehouden met bestaande cultuurhistorische kwaliteiten (de Geniedijk).

Aandacht dient te worden besteed aan de effecten van de activiteit op mogelijke archeologische terreinen in het gebied;

4.4 Woon- en leefmilieu

In het MER dienen de mobiliteitseffecten van het initiatief in beeld te worden gebracht. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn de effecten op de verkeersveiligheid en de toename van congestie.

Tevens dient in het MER aangegeven in hoeverre (lokale/tijdelijke) hinder te verwachten is door de toenemende verkeersintensiteit (luchtkwaliteit; geluidsniveaus).

5. Vergelijking van alternatieven

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen.

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen de financiële aspecten van de alternatieven worden betrokken om de realiteitswaarde van de alternatieven beter te kunnen beoordelen. Dit is in het kader van de milieu-effectrapportage echter niet verplicht.

6. Leemten in kennis

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten worden genoemd.

Het doel van deze beschrijving is om een indicatie te krijgen van de volledigheid van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het MER worden verstrekt.

7. Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij de besluitvorming een evaluatieprogramma op stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en om zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

In het evaluatieprogramma dient in ieder geval aandacht besteed te worden aan de aspecten natuurontwikkeling (Meerbos) en verkeer en vervoer. Relevante evaluatiemomenten doen zich vooral voor tijdens de verdere planvoorbereiding (voor openstelling) en na het "afwikkelen" van de Floriade (mede gelet op de eindbestemmingen van het gebied).

8. Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Voor de overige presentatie verdient het aanbeveling:

- het MER goed toegankelijk te maken;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- kaartmateriaal te voorzien van een leesbare ondergrond met de gebruikte topografische namen en een duidelijke legenda.

9. Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming, inclusief de belangrijkste waarden van het milieu in het studiegebied;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit;
- het resultaat van de vergelijking van de alternatieven (zo mogelijk in tabelvorm).

Ingekomen reacties,
samenvatting en commentaar

1. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (R.O.B.)

- ten zuid-westen van Hoofddorp zijn twee archeologische vindplaatsen uit het Neolithicum (ca.2900-2300 v.Chr.) bekend.
- R.O.B. heeft reden aan te nemen dat thans nog onbekende archeologische waarden in het plangebied van de Floriade aanwezig zijn.
- R.O.B. pleit voor een Aanvullende Archeologische Inventarisatie.

Commentaar:

In het kader van het Milieu-effectrapport Floriade zal een inventarisatie worden gemaakt van de voor het plangebied relevante milieu-aspecten. Daartoe behoort ook de vraag op welke wijze getracht wordt aantasting van eventuele archeologische sporen te voorkomen.

Hoewel naar onze mening het initiatief tot het doen van een aanvullende inventarisatie bij de betrokken Rijksdienst dient te liggen, zal overleg plaatsvinden over de aanname van R.O.B. inzake archeologische waarden op het Floriadeterrein.

2. Dorpsraad Badhoevedorp

- onduidelijkheid over het aantal bezoekers van de Floriade als uitgangspunt voor het MER.
- Welke zekerheid bestaat over het op tijd realiseren van de belangrijke infrastructuurele projecten, zoals N22, HSL Zuid-Tangent, etc.
- Effectbeschrijving op aspect verkeer en vervoer in een straal van 10 km is te klein.
- expliciete aandacht wordt gevraagd voor de luchtkwaliteit en aandacht voor smoggevaar.
- Dorpsraad is van mening dat in het MER bezien wordt in welke mate overblijvende delen van de Floriade na 2002 gebruikt kunnen worden om "eko-linten aan te leggen of uit te breiden.
- Dorpsraad vraagt naar de belangrijkste criteria op basis waarvan het ene alternatief de voorkeur zal krijgen boven het andere.
- Dorpsraad vraagt aandacht voor afvalinzameling en afvoer van afvalwater.
- Dorpsraad vraagt naar de mogelijkheid van heffing van eko-tax.

Commentaar:

In de startnotitie is aangegeven dat een m.e.r-procedure gevolgd moet worden in het geval dat een recreatieve activiteit meer dan 500.000 bezoekers treft.

Voor de effectbeschrijving zal echter de prognose van 3.500.000 de basis vormen. Tevens zal het MER de onzekerheidsmarges moeten aangeven ten aanzien van het aantal bezoekers dat daadwerkelijk in 2002 de Floriade zal bezoeken.

De belangrijkste aspecten die aan de varianten in het MER voor het aspect verkeer en vervoer zullen bijdragen zijn de N22 en de Zuid-Tangent. Naast de mobiliteitseffecten zal het MER ook in moeten gaan op de verkeersveiligheid en de toename van de congestie. Het MER zal ook in moeten gaan op de onzekerheden die bestaan ten aanzien van het tijdig realiseren van de infrastructuurprojecten.

Bij de verkeers- en vervoersprognoses zullen ook de milieu-aspecten van verkeer en vervoer, i.c. geluidhinder en luchtkwaliteit, worden meegenomen. Met name laatstgenoemde zal een belangrijke graadmeter zijn voor het kunnen optreden van smog-gevaar. In het MER wordt niet meegenomen welke maatregelen er genomen worden als in 2002 daadwerkelijk smog-gevaar dreigt.

Ten aanzien van de aspecten "flora, fauna en ecosysteem" kan opgemerkt worden dat in het MER de ecologische relaties en de op en in de omgeving van de locatie aanwezige natuurwaarden zullen worden meegenomen. In dit verband zal het beleid in het kader van de Randstad groenstructuur ook in het MER worden meegenomen.

Wat betreft de effectbeschrijving van de varianten en alternatieven die in het MER worden opgenomen kan gesteld worden dat het MER primair ingaat op de vraag op welke wijze milieu-aspecten randvoorwaarden aan het plan stellen of milieudoelstellingen kunnen worden nagestreefd. Het voornemen is om het inrichtingsalternatief zo uit te werken dat optimaal recht doet aan de doelstelling en thematiek van de Floriade. Daarnaast wordt ook een meest milieuvriendelijk alternatief uitgewerkt.

Tenslotte wordt in het MER expliciet aandacht wordt besteed en gezocht wordt naar de meest milieuvriendelijke wijze van afvalinzameling en -verwijdering, gewasbeschermings- en bemestingsmiddelen en energiegebruik.

3. N.V. Nederlandse Gasunie

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bestaande aardgastransportleidingen is de circulaire van het Ministerie van V.R.O.M. "zonering rond hogedruk aardgastransportleidingen" van 26 november 1984 van toepassing.

Commentaar:

In het MER zullen de overheidsbesluiten, voor zover relevant voor de (inrichting van de) Floriade, worden meegenomen en worden aangegeven welke eisen ze stellen of beperkingen ze opleggen aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit.

4. Waterschap Groot Haarlemmermeer

Gezien de activiteiten die in het kader van de Floriade 2002 zullen plaatsvinden acht het Waterschap Groot Haarlemmermeer het gewenst ook de gevolgen en uitgangspunten met betrekking tot het waterbeheer te verwoorden. Belangrijke beleidskaders zijn in dit verband het beheersplan van het Hoogheemraadschap van Rijnland en het waterkwantiteitsbeheersplan van het Waterschap.

Commentaar:

In het MER-Floriade zullen deze beleidskaders worden betrokken.

5. Rijkswaterstaat directie Noord-Holland

- de "bouwsteen" verkeer en vervoer geeft geen doel aan. Rijkswaterstaat pleit voor het opnemen van de doelstelling het autogebruik zoveel mogelijk te beperken. in dit verband zou in het MER aangegeven moeten worden welke alternatieven er zijn voor het autogebruik. Hierbij moet gedacht worden aan het optimaal benutten van de aanwezige infrastructuur, zoals de Zuid-Tangent. In het geval deze alternatieven ontbreken is een inspanning noodzakelijk op het gebied van vervoersmanagement, zoals combinatiekaarten, goede voorlichting met betrekking tot openbaar vervoermogelijkheden, tijdelijk extra busverbindingen, e.d.
- het zoeken naar alternatieven voor de auto wordt in de optiek van Rijkswaterstaat urgenter gelet op de capaciteitsproblemen op het hoofdwegenet.
- bij de inrichting zullen de mogelijkheden voor een openbaar vervoer-halte moeten worden aangegeven en hoe de looproute van deze halte is naar de ingang van het terrein.
- aangegeven zou moeten worden hoe het uiteindelijke tracé van de Zuid-Tangent eruit ziet en hoe de relatie hiervan met het uiteindelijke tracé van de N22.

Commentaar:

In het MER zal ten aanzien van het aspect verkeer en vervoer gestreefd worden naar beperking van het autogebruik en het stimuleren van het gebruik van (collectief) openbaar vervoer en de fiets.

Ook zal in het MER en in het traject daarna het belang van de noodzakelijke inspanning op het gebied van vervoersmanagement een belangrijk aspect zijn.

Naast de mobiliteitseffecten van de Floriade zal in het MER ook de toename van de congestie worden betrokken.

Ten aanzien van de Zuid-Tangent en de N22 kan gesteld worden dat deze projecten een eigen besluitvormingstraject doorlopen en een afstemming met het MER-Floriade, waar mogelijk, zal plaatsvinden. Ook zullen de onzekerheidsmarges met betrekking tot het eventueel niet tijdig gereed zijn van deze projecten in het MER worden aangegeven.

6. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

- geconstateerd wordt dat zowel het Haarlemmermeerse Bos als het te ontwikkelen Meerbos onderdeel zijn van de Randstadgroenstructuur.
- Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling dient er van uit te worden gegaan dat het Haarlemmermeerse Bos niet wordt aangetast en niet aan het gebruik (recreatie) wordt onttrokken; dat het Staatsbos gewoon zou doorgroeien en dat deze beide bestaande groenelementen onderdeel gaan uitmaken van het Strategisch Groenproject Haarlemmermeer.
- Vraagtekens worden gezet bij de bijdrage van de Floriade aan de totstandkoming van het Strategisch Groenproject Haarlemmermeer.
- Gewezen wordt op een mogelijke vestiging van een nieuw proefstation in het studiegebied. In MER dient voor zover mogelijk hiermee rekening te worden gehouden.

Commentaar:

In het MER zal expliciet aandacht worden besteed aan het Randstadgroenstructuurbeleid en op welke wijze dit beleid richtinggevend is voor de planvorming in het kader van de Floriade. Dit geldt ook voor de beschrijving van de autonome ontwikkeling, waarbij de Floriade niet zal worden gerealiseerd.

In het MER zullen de effecten van de verschillende alternatieven voor flora, fauna en ecosysteem worden beschreven. Onderdeel hiervan is ook de ruimte die in het kader gecreeerd wordt voor natuurontwikkeling. De bijdrage die de Floriade hieraan kan leveren zal in het MER tot uiting moeten komen.

Ten aanzien van de mogelijke vestiging van een nieuw proefstation in het studiegebied kan opgemerkt worden dat het MER zich primair richt op de inrichting van het Floriadeterrein.

Over de eventuele eindbestemmingen van het gebied na "afwikkelen" van de Floriade zal buiten het kader van het MER besluitvorming plaatsvinden.

**Richtlijnen voor de inhoud van het
Milieu-effectrapport**

Floriade 2002 - Haarlemmermeer

**Bijlage I: Advies van de Commissie voor de
milieu-effectrapportage**

Advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Floriade 2002 te Hoofddorp

19 april 1995

674-29

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Floriade 2002 te Hoofddorp/ (Commissie voor de milieu-effectrapportage).
- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-863-0
Trefw.: milieu-effectrapportage; Hoofddorp / Floriade (Hoofddorp, 2002)

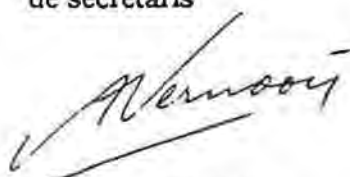
**Advies voor richtlijnen voor het
milieu-effectrapport Floriade 2002 te Hoofddorp**

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over Floriade 2002 te Hoofddorp,

uitgebracht aan de Gemeenteraad Haarlemmermeer door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

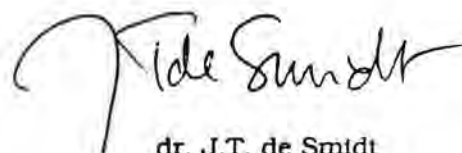
de werkgroep m.e.r. Floriade 2002

de secretaris

drs. A.L. Vernooij

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 19 april 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Doel en besluitvorming	4
2.1 Motivering locatie; doelstelling	4
2.1.1 Locatiekeuze	4
2.1.2 Doel en uitgangspunten	4
2.2 Besluitvorming	5
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
3.1 Beschrijving studiegebied	6
3.2 Beschrijving voorgenomen activiteit	6
3.2.1 Koppeling met eindbestemming	7
3.2.2 Verkeer en vervoer	8
3.3 Varianten en alternatieven	8
3.3.1 Varianten	8
3.3.2 Alternatieven	9
4. Bestaande milieutoestand en milieugevolgen	10
4.1 Bodem en water	11
4.2 Flora, fauna en ecologie	11
4.3 Landschap en cultuurhistorische aspecten	11
4.4 Woon- en leefmilieu	11
5. Vergelijking van alternatieven	12
6. Leemten in kennis	12
7. Evaluatieprogramma	13
8. Vorm en presentatie	13
9. Samenvatting van het MER	14

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 februari 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 32 d.d. 14 februari 1995
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De gemeente Haarlemmermeer heeft het voornemen om op haar grondgebied een terrein van circa 95 ha in te richten ten behoeve van de Floriade 2002. De beoogde locatie is gelegen in het noordwesten van de gemeente Haarlemmermeer, tussen Haarlem en Hoofddorp.

De milieu-effectrapportage (m.e.r.) is gekoppeld aan de besluitvorming over de art.19-procedure WRO. Deze procedure is erop gericht reeds toestemming te krijgen voor de aanleg van de Floriade.

De aandacht in het milieu-effectrapport (MER) dient vooral uit te gaan naar:

Doel en uitgangspunten

In het MER dient aangegeven te worden:

- op welke wijze milieu-aspecten randvoorwaarden aan het plan stellen of op welke wijze concrete milieu-doelstellingen worden nagestreefd;
- welke voorwaarden aan de inrichting van het Floriadeterrein en aan de omgeving daarvan worden gesteld vanwege gewenste functies van het gebied na afloop van de Floriade (de zogenaamde eindbestemming als onderdeel van de toekomstige groenzone westelijke Haarlemmermeer).

Beschrijving voorgenomen activiteit

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient aangegeven te worden op welke wijze het **thema** van de Floriade is vertaald in de uitgangspunten voor de Floriade, met name voor wat betreft het milieu-aspect. Aangegeven moet worden of, gegeven het thema en de voorlichtingsfunctie van de Floriade, gestreefd wordt naar het benutten van milieu-educatieve mogelijkheden. Zo ja, geef aan op welke wijze dit in de planvoorbereiding en in het planontwerp tot uiting komt.

Aangegeven dient te worden wat de gewenste/mogelijke **eindbestemming** is van de verschillende deelgebieden, in het bijzonder het Meerbos. Daarbij dient aangegeven te worden welke randvoorwaarden dit voor het plan stelt of op welke wijze hierop wordt geanticipeerd.

Een verkeers- en vervoerprognose dient te worden opgesteld, per vervoerwijze en naar herkomst van bezoekers. Op basis hiervan dient een beschrijving te worden gegeven van de geplande tijdelijke en blijvende verkeers- en vervoervoorzieningen. Voorgenomen maatregelen ter bevordering van collectief vervoer en fietsgebruik dienen te worden aangegeven.

Varianten en alternatieven

In aanvulling op de suggesties in de startnotitie kunnen varianten worden ontwikkeld voor inrichtingsaspecten (gedeeltelijk verlaagde aanleg N22; anticiperen op eindbestemming parkeerterrein; gegroepeerde plaatsing paviljoens in Haarlemmermeerse Bos), voor het watersysteem (toelaten brakke kwel; opzetten waterpeil met gebiedseigen (kwel)water; creëren gesloten waterhuishoudingssysteem) en voor maatregelen gericht op natuurontwikkeling (optimaal gebruik aangevoerde grond).

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) dient te worden beschreven. Het mma kan worden afgeleid uit een logische combinatie van varianten.

Milleugevolgen

Bij de beschrijving van de milleugevolgen richt de aandacht zich op de effecten op bodem en water; de effecten op de natuurkwaliteit; de effecten op landschap, cultuurhistorische aspecten; de gevolgen voor woon- en leefmilieu.

1. INLEIDING

De gemeente Haarlemmermeer heeft het voornemen om op haar grondgebied een terrein van circa 95 ha in te richten ten behoeve van de Floriade 2002. De beoogde locatie is gelegen in het noordwesten van de gemeente Haarlemmermeer, tussen Haarlem en Hoofddorp.

Om dit voornemen te kunnen realiseren is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Daartoe zal een procedure ex artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden gevolgd. Voor deze activiteit dient de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) te worden doorlopen. Het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer treedt in deze procedure op als initiatiefnemer; de gemeenteraad van Haarlemmermeer is bevoegd gezag.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Het doel van dit advies is om de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) aan te geven. Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen. Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

2. DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Motivering locatie; doelstelling

2.1.1 Locatiekeuze

In het MER moet de keuze voor de huidige locatie binnen de gemeente Haarlemmermeer worden gemotiveerd. Geef aan in hoeverre en op welke wijze milieu-aspecten bij de keuze hebben meegewogen.

Geef tevens een motivering van de oppervlakte van het terrein en van de gekozen begrenzing.

2.1.2 Doel en uitgangspunten

Het **doel** van het voornemen wordt in de startnotitie als volgt omschreven:

De uiteindelijke doelstelling van de voorgenomen activiteit is het realiseren van de Floriade 2002, een éénmalige toeristische en recreatieve attractie van groot formaat, die vele bezoekers zal trekken uit binnen- en buitenland. Bij de realisatie zal specifiek rekening worden gehouden met milieu-aspecten.

In het MER dient aangegeven te worden:

- op welke wijze milieu-aspecten randvoorwaarden aan het plan stellen of op welke wijze concrete milieu-doelstellingen worden nagestreefd;
- welke voorwaarden aan de inrichting van het Floriadeterrein en aan de omgeving daarvan worden gesteld vanwege gewenste functies van het gebied na afloop van de Floriade (de zogenaamde eindbestemming).

Op basis van geconcretiseerde milieudoelstellingen en -randvoorwaarden dient een toetsingskader te worden geformuleerd voor het beoordelen van de milieueffecten van varianten en alternatieven (zie hoofdstuk 5).

2.2 Besluitvorming

Van Overheidsbesluiten, zoals vastgelegd in beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, moet kort worden vermeld welke eisen ze stellen of beperkingen ze opleggen aan de besluitvorming over de voorgenomen activiteit¹].

Besteed expliciet aandacht aan het Randstadgroenstructuurbeleid, in het bijzonder met betrekking tot het *groot groengebied Haarlemmermeer*. Geef concreet aan op welke wijze dit beleid richtinggevend is voor de planvorming rond de Floriade in verband met de zgn. eindbestemming van het Floriadeterrein. Geef een beschrijving van het *Gebiedsperspectief Haarlemmermeer-groen; groenzone westelijke Haarlemmermeer* (gebiedsindeling/zonering; natuurdoelen; fasering), voor zover van belang voor de inrichting van het Floriadeterrein.

Vermeld tevens het ruimtelijk beleid op het gebied van woningbouw, recreatie en vervoer in Haarlemmermeer-West.

Het besluit waarvoor het MER is opgesteld en de overheidsinstantie die dit besluit zal nemen moet worden vermeld. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken.

Tot slot moeten de besluiten die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren zijn aangegeven.

In deze m.e.r. treedt de gemeente Haarlemmermeer op als initiatiefnemer. In het MER dient te worden aangegeven wie als initiatiefnemer/organisator van de Floriade zelf zal optreden. Geef aan op welke wijze de verschillende publieke en/of private verantwoordelijkheden zullen worden ondergebracht voor, tijdens en na de Floriade.

---

¹ Zie ook inspraakreactie nr. 4, bijlage 4.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Beschrijving studiegebied

Beschrijf de kernpunten van de bestaande ruimtelijke functies en de planologische ontwikkelingen van het studiegebied. Besteed hierbij tevens aandacht aan de ruimtelijke samenhang van het Floriade-gebied met de omgeving.

Beschrijf tevens milieu-aspecten zoals de bestaande natuur en de daarvoor sturende ecologische factoren (met name de waterhuishouding), het cultureel erfgoed (archeologisch en historisch geografisch), het huidige landschap en het woon- en leefmilieu.

3.2 Beschrijving voorgenomen activiteit

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient het accent te worden gelegd op die deelactiviteiten die belangrijke milieugevolgen kunnen veroorzaken.

Beschrijf daartoe de uitgangspunten voor de Floriade 2002, uitgedrukt in:

- verwachte bezoekersaantallen;
- eisen aan het ontwerp en de uitvoering van het plan;
- eisen aan door inzenders te realiseren paviljoens, met name voor wat betreft materiaalkeuze (grondstoffen) en energiegebruik;
- eisen ten aanzien van bereikbaarheid per auto, openbaar vervoer of anderszins;
- het (vervroegd) realiseren van of het mogelijk houden van de gewenste eindbestemming van deelgebieden.

Betrek bij de beschrijving van deze uitgangspunten het thema van de Floriade "Hoe kan de Nederlandse tuinbouw bijdragen aan de kwaliteit van het leven in de 21ste eeuw?".

Besteed bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit aandacht aan:

- het ontwerp van het Floriade-terrein per deelgebied (bestaand park; nieuw aan te leggen park; parkeerplaats);
- de aanleg en inrichting van het Floriadeterrein:
  - grondverzet. Beschrijf de hoogte en de aard en herkomst van het ophoogmateriaal (in relatie tot gewenste vegetatie) van de Big Spotters Hill. Beschrijf het benodigde grondverzet voor de aanleg van sloten en waterpartijen, in het bijzonder in het gebied Meerbos;

- ingrepen in de waterhuishouding;
- ingrepen in het bestaande Haarlemmermeerse Bos (houtkap en dergelijke);
- nieuwe aanplant;
- blijvende bebouwing.

Geef aan welke milieubescherpende maatregelen en voorzieningen worden getroffen.

Gegeven het thema en de voorlichtingsfunctie van de Floriade liggen er kansen om ook aspecten van milieu-voorlichting, te onderscheiden voor verschillende doelgroepen, in de planvorming te integreren. Beschrijf in het MER op welke wijze een invulling zal worden gegeven aan deze milieu-educatieve aspecten in het programma van eisen, in het planontwerp, bij de concrete inrichting (duurzame energiebronnen en dergelijke) en bij het beheer (systeem van afvalinzameling; bemestingssystemen; gewasbescherming en dergelijke). Daartoe dient een uitwerking te worden gegeven van het Floriade-thema voor wat betreft het milieu-aspect, bijvoorbeeld door het begrip *duurzame ontwikkeling* als uitgangspunt te nemen bij de inrichting van het terrein, het waterbeheer, de uitvoering van paviljoens en de materiaalkeuze.

3.2.1

Koppeling met eindbestemming

In het MER dient een, zo concreet mogelijk beeld, te worden geschetst van de toekomstige functie van de verschillende deelgebieden van de Floriade. Het accent dient daarbij te liggen op een beschrijving van de toekomstige natuurfuncties van het nog aan te leggen Meerbos in termen van gewenste natuurtypen. Aangegeven dient te worden welke eisen dit stelt aan bijvoorbeeld de vormgeving/zonering, de waterhuishouding, de bodem en, met name, het nog aan te planten of in te zaaien groen.

Omgekeerd is het voor het inschatten van de kansrijkheid van de gewenste ontwikkeling na beëindiging van de Floriade van belang om de potenties voor natuur en landschap te beschrijven vanuit de bestaande bodem en waterhuishouding. Een bijzonder punt van aandacht kan zijn het bepalen van de ontwikkelingsmogelijkheden bij beëindiging van inlaat van boezemwater en omschakeling op gebiedseigen kwel- en neerslagwater, met gebruikmaking van brakke kwel.

Op deze wijze dient te worden bevorderd dat de eindbestemming, waar mogelijk, sturend is voor de concrete aanleg en inrichting van het Floriadegebied.

In het MER dient, meer algemeen, inzicht te worden verschaft in de toekomstwaarde van voorzieningen, maatregelen of planonderdelen zowel voor beplanting, gebouwen als verharding en waterhuishouding.

3.2.2

Verkeer en vervoer

De verkeers- en vervoersituatie dient beschreven te worden. Betrek daarbij de gegevens van de Floriade 1992 te Zoetermeer²). In het kader van de m.e.r. (en de besluitvorming in het kader van de art. 19 WRO-procedure) zijn de volgende gegevens van belang:

- **Verkeers- en vervoerprognose.** Inzicht dient te worden gegeven in de volgende aspecten:
  - prognose van het aantal bezoekers per vervoerwijze (auto, streekbus, toeringcar, fiets, te voet, overig), inclusief de onzekerheidsmarges per vervoerwijze;
  - herkomst van de bezoekers (in verband met geleiding en routing);
  - globale aanduiding van de benodigde capaciteit (wegen, kruispunten, parkeerterreinen enzevoort). Betrek hierbij de onzekerheidsmarges in de prognoses.
- **Tijdelijke en blijvende verkeersvoorzieningen.** Beschrijf de tijdelijke en blijvende verkeers- en vervoervoorzieningen. Welke voorzieningen worden (al of niet versneld) gerealiseerd speciaal met het oog op de Floriade. Geef aan wat de onzekerheidsmarge is met betrekking tot het eventueel niet tijdig gereed zijn van geprojecteerde verkeersinfrastructurele voorzieningen (N22, zuidtangent enzevoort), alsmede de in dat geval te treffen maatregelen³). Geef aan welke voorzieningen (kunnen) worden getroffen indien de werkelijkheid blijkt af te wijken van de prognoses (bijvoorbeeld het aanwijzen of inrichten van extra parkeerruimte elders, eventueel met inschakeling van pendelbussen).
- **Maatregelen ter bevordering van collectief vervoer en fietsgebruik.** Geef aan op welke wijze zal worden bevorderd dat het gebruik van de auto wordt ontmoedigd en het gebruik van collectief openbaar vervoer en de fiets wordt bevorderd⁴).

3.3

Varianten en alternatieven

3.3.1

Varianten

In de startnotitie wordt globaal aangegeven voor welke aspecten, in de startnotitie 'bouwstenen' genoemd, varianten zullen worden ontwikkeld. In aanvulling op de suggesties in de startnotitie dient aandacht te worden besteed aan varianten op de volgende punten.

Bouwsteen: inrichting

- Beschrijf, voor zover realistisch, een variant waarbij in plaats van de aanleg van een viaduct over de N22, wordt uitgegaan van een verlaagde aanleg van de N22 ter plaatse van de Floriade teneinde de verbinding (ecologisch en

2 Zie de nota 'Verkeer en vervoer rond de Floriade 1992'; Zoetermeer 1993.

3 Zie ook inspraakreactie nrs. 2 en 5, bijlage 4.

4 Zie ook inspraakreactie nr. 5, bijlage 4.

recreatief) tussen het Haarlemmermeerse Bos en het toekomstige Meerbos te optimaliseren. Aandachtspunten hierbij zijn: al dan niet een noodzaak om de hoogspanningsmasten te verhogen; eventuele barrierewerking voor het waterhuishoudingssysteem; betere landschappelijke inpasbaarheid; mogelijke reductie van geluidsniveaus.

- Werk een variant voor het parkeerterrein uit die voor de inrichting en het materiaalgebruik zoveel mogelijk anticipeert op de eindbestemming (woningbouwlocatie?). Relevante aspecten hierbij zijn bijvoorbeeld groenstructuur, stratenpatroon, leidingen en dergelijke.
- Beschrijf een variant gericht op behoud van de natuur- en landschapskwaliteit in het Haarlemmermeerse Bos (bijvoorbeeld door gegroepeerde plaatsing van paviljoens).

Bouwsteen: watersysteem

Uitgangspunt bij het watersysteem dient te zijn dat het voldoet aan de randvoorwaarden die worden gesteld door het gewenste gebruik van het gebied na afloop van de Floriade. De hydrologische situatie dient gekoppeld te zijn aan de toekomstige ecologische functie van het gebied. Varianten in dit verband zijn:

- het al dan niet toelaten van brakke kwel in het Meerbos in relatie tot natuurontwikkeling;
- het opzetten van het waterpeil in het Meerbos met gebiedseigen kwelwater. Bij een hoger waterpeil is minder diepe ontgraving nodig om de gewenste diepte van waterpartijen te creëren;
- het creëren van een gesloten waterhuishouding in het Meerbos, zonder inlaat van gebiedsvreemd water.

Bouwsteen: natuurontwikkeling

In het Meerbosgebied zal grondverzet plaatsvinden (aanleg waterpartijen, sloten); tevens zal grond van elders worden aangevoerd met name voor de Big Spotters Hill. Varianten zijn mogelijk waarbij getracht wordt de nieuwe grond optimaal te benutten bij het realiseren van natuurdoelen. Bijzondere natuurontwikkeling is mogelijk in het geval dat grond zal worden gebruikt afkomstig uit het westelijk havengebied van Amsterdam. In principe is de ontwikkeling van natuur van vochtige duinvalleien mogelijk door reliëf en waterhuishouding daarop af te stemmen en de aanwezige zaadvoorraad in het aangevoerde kalkrijke zand te gebruiken.

3.3.2

Alternatieven

De keuze van de beschouwde alternatieven moet worden gemotiveerd, evenals de selectie van het eventuele voorkeursalternatief. Bij de motivering gaat in het MER vooral de aandacht uit naar de milieuargumenten.

Om een onderlinge vergelijking mogelijk te maken moeten de te vergelijken alternatieven tot op hetzelfde detailniveau worden uitgewerkt.

In ieder geval moet het meest milieuvriendelijke alternatief worden beschreven.

Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- het moet realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- het moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu;
- het moet gericht zijn op het zo veel mogelijk voorkomen van nadelige milieugevolgen, dan wel het behalen van een maximale milieuwinst.

4.

BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN MILIEUGEVOLGEN

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moeten worden beschreven als referentie voor de beoordeling van de te verwachten milieu-effecten (referentiesituatie). Daarbij is de autonome ontwikkeling de toekomstige ontwikkeling van het milieu zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd maar waarbij wel rekening wordt gehouden met eventuele effecten van voltooide en lopende ingrepen en ingrepen als gevolg van reeds vastgelegd beleid worden voorzien.

Het studiegebied omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Maak bij de effectbeschrijving waar relevant een onderscheid naar deelgebied.

Per milieu-aspect (lucht, bodem, water, etc.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. De begrenzing van de studiegebieden moet worden gemotiveerd en op kaart worden aangegeven.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet aangegeven worden of de effecten **tijdelijk of permanent** zijn, omkeerbaar of onomkeerbaar, in hoeverre er cumulatie (versterken of uitdoven van effecten) kan optreden en of de effecten negatief of positief moeten worden beoordeeld.

Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld.

De gevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven dienen voor de volgende milieuaspecten in beeld te worden gebracht.

4.1 Bodem en water

Beschrijf de effecten op de waterhuishouding en op de kwaliteit van de bodem en het grond- en oppervlaktewater. Richt de beschrijving op de effecten van 'risicovolle' maatregelen of voorzieningen (ontgraving, aanleg waterpartijen, parkeervoorzieningen).

4.2 Flora, fauna en ecologie

Effecten van het voornemen dienen te worden beschreven op het zich ontwikkelende ecosysteem in het Haarlemmermeerse Bos. Effecten van het voornemen op het voorkomen van soorten en soortgroepen dienen te worden beschreven.

Geef aan in hoeverre aanvoer van bijvoorbeeld kalkrijk duinzand uit het westelijk havengebied van Amsterdam kan worden gebruikt voor het ontwikkelen van soortenrijke graslandvegetatie onder andere op de uitzichtheuvel.

Beschrijf de effecten voor de natuur van de aanleg van het Meerbos. Geef aan in hoeverre de gewenste natuurontwikkeling door de Floriade wordt versneld en/of wordt belemmerd.

4.3 Landschap en cultuurhistorische aspecten

Landschap

Beschrijf de visuele effecten op de omgeving (ondermeer door opwerpen heuvel).

Cultuurhistorie

Geef aan op welke wijze in het ontwerp rekening wordt gehouden met bestaande cultuurhistorische kwaliteiten (de Geniedijk).

Beschrijf de effecten van de activiteit op mogelijke archeologische terreinen in het gebied; op welke wijze is getracht aantasting van eventuele archeologische sporen te voorkomen⁵).

4.4 Woon- en leefmilieu

Breng de mobiliteitseffecten van het initiatief in beeld. Aandachtspunten zijn de effecten op de verkeersveiligheid en de toename van congestie.

Geef aan in hoeverre (lokale/tijdelijke) hinder te verwachten is door de toenemende verkeersintensiteit (luchtkwaliteit; geluidsniveaus).

---

5 Zie ook inspraakreactie nr. 1, bijlage 4, waarin de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI) bepleit.

5.

VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen.

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen de financiële aspecten van de alternatieven worden betrokken om de realiteitswaarde van de alternatieven beter te kunnen beoordelen. Dit is in het kader van de milieu-effectrapportage echter niet verplicht.

6.

LEEMTEN IN KENNIS

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten worden genoemd.

Het doel van deze beschrijving is om een indicatie te krijgen van de volledigheid van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het MER worden verstrekt.

7.

EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effect-rapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Het bevoegd gezag moet bij de besluitvorming een evaluatieprogramma op stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en om zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

In het evaluatieprogramma dient in ieder geval aandacht besteed te worden aan de aspecten natuurontwikkeling (Meerbos) en verkeer en vervoer. Relevante evaluatiemomenten doen zich voor tijdens de verdere planvoorbereiding (voor openstelling) en na afloop van de Floriade.

8.

VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderling vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Voor de overige presentatie beveelt de Commissie het volgende aan:

- het MER goed toegankelijk te maken;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- kaartmateriaal te voorzien van een leesbare ondergrond met de gebruikte topografische namen en een duidelijke legenda.

9.

SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming, inclusief de belangrijkste waarden van het milieu in het studiegebied;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit;
- het resultaat van de vergelijking van de alternatieven (zo mogelijk in tabelvorm).

BIJLAGEN

**bij het advies voor richtlijnen
voor het
milieu-effectrapport
Floriade 2002 te Hoofddorp**

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 februari 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

gemeente Haarlemmermeer

Dienst Openbare
Werken en Milieu

De commissie voor de m.e.r.
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Postbus 75
2120 AB Hoofddorp
Bezoekadres:
Burg. Pabstlaan 10
Hoofddorp
Telefoon 02503-74100
Telefax 02503-74302
Telefoon 02503-78667

24 FEB 1995
U248-95
674-0
kopie naar: Gn-So-pres-bi

Sector Milieu
Contactpersoon drs. J.J. Kolpa
Doorkiesnummer 74348
Uit brief 9501639
Ons kenmerk geen
Bijlage(n) geen
Onderwerp m.e.r.-Floriade 2002

Hoofddorp, 17 februari 1995

Geachte Commissie,

De gemeente Haarlemmermeer heeft het voornemen om op haar grondgebied een terrein in te richten ten behoeve van de Floriade 2002. Ten behoeve van de Floriade en de nieuwe eindbestemming van het gebied (na 2002) zal een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. Vooruitlopend op de goedkeuring van het bestemmingsplan zal via een procedure ex artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening getracht worden reeds toestemming te krijgen voor de aanleg van de Floriade.

Er zal een milieu-effectrapport worden opgesteld, waarin de gevolgen van de voorgenomen activiteit en van de mogelijke alternatieven voor het milieu zullen worden beschreven. Met het publiceren van de startnotitie wordt dit voornemen kenbaar gemaakt. Deze startnotitie is u reeds separaat toegestuurd.

Gedurende de periode van 15 februari tot en met 15 maart zal de startnotitie voor een ieder ter inzage liggen.

Ons College verzoekt u de gemeenteraad van Haarlemmermeer als Bevoegd Gezag te adviseren ten behoeve van het vaststellen van richtlijnen voor het opstellen van een milieu-effectrapport.

Eventuele reacties op de startnotitie van instanties en burgers zullen zo spoedig mogelijk aan u worden toegezonden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer.

De secretaris,

De burgemeester,

Mrs. D. Kooistra

J. van Houwelingen

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving in Staatscourant nr. 32 d.d. 14 februari 1995

gemeente Haarlemmermeer

Milieu-effectrapportage (MER) ten behoeve van de Floriade 2002

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer maken het navolgende bekend:

De gemeente Haarlemmermeer heeft het voornemen om op haar grondgebied een terrein in te richten ten behoeve van de Floriade. De Floriade is een activiteit waarop de regeling inzake milieu-effectrapportage (MER) van toepassing is. Het milieueffectrapport zal worden opgesteld door of namens de initiatiefnemer, in casu de gemeente Haarlemmermeer.

Procedure

De wettelijk voorgeschreven procedure vangt aan met de publicatie van een startnotitie. In deze startnotitie wordt een nadere omschrijving gegeven van de voorgenomen activiteit. Voordat het milieu-effectrapport kan worden opgesteld, dienen de richtlijnen te worden vastgesteld waaraan de inhoud van het rapport moet voldoen. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken ten behoeve van de inhoud van de vast te stellen richtlijnen.

Ter inzage legging

De startnotitie ligt van 15 februari tot 15 maart 1995 voor een ieder ter inzage in:

- Het raadhuis, afdeling Voorlichting, open van maandag t/m donderdag van 8.30 tot 14.00 uur en vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur. Op dinsdag is er avondopenstelling van 18.00 tot 20.00 uur;
- De hulpsecretarie in Nieuw-Vennep, open maandag, dinsdag en donderdag van 8.30 tot 12.30 uur. Avondopenstelling op dinsdag van 18.00 tot 20.00 uur;
- De hulpsecretarie in Badhoevedorp, open maandag en donderdag van 8.30 tot 12.30 uur. Avondopenstelling op dinsdag van 18.00 tot 20.00 uur;
- De hulpsecretarie in Zwanenburg, open dinsdag en vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur. Avondopenstelling op dinsdag van 18.00 tot 20.00 uur;
- De hoofdvestiging van de Openbare Bibliotheek in Hoofddorp en de bibliotheekvestigingen in Rijsenhout en Vijfhuizen. De openingstijden zijn te vinden op pagina 53 van de gemeentegids 1994/1995.

Inspraak

Opmerkingen met betrekking tot de startnotitie Floriade 2002 kunnen gedurende de termijn van ter inzagelegging worden gezonden aan:

De Gemeenteraad van Haarlemmermeer, postbus 250, 2130 AG Hoofddorp

Voor informatie over het milieu-effectrapport kunt u terecht bij de Dienst Openbare Werken en Milieu, sector Milieu, telefoon 02503 - 74348.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Burgemeester & Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer

Bevoegd gezag: Gemeenteraad Haarlemmermeer

Besluit: besluit over verzoek tot vrijstelling ex art. 19 WRO

Categorie Besluit m.e.r.: C10.1

Activiteit: De gemeente Haarlemmermeer heeft het voornemen om op haar grondgebied een terrein van circa 95 ha in te richten ten behoeve van de Floriade 2002. Het uiteindelijk doel van de voorgenomen activiteit is het realiseren van de Floriade 2002, een eenmalige toeristische en recreatieve attractie van groot formaat. Het bestaande Haarlemmermeerse Bos zal in het plan van de Floriade worden betrokken. Na afloop van de Floriade zullen delen van het plangebied deel gaan uitmaken van de *Groenzone Westelijke Haarlemmermeer*.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 14 februari 1995

richtlijnenadvies uitgebracht: 19 april 1995

Samenstelling van de werkgroep:

J.F.M. Hamers

ir. A.M. van der Meulen

ir. D.J.M. van 't Nedereind

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. A.L. Vernooij

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	950303	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	950322
2.	950315	Dorpsraad Badhoevedorp	Badhoevedorp	950322
3.	950223	N.V. Nederlandse Gasunie	Rijswijk	950322
4.	950308	Waterschap Groot-Haarlemmermeer	Hoofddorp	950322
5.	950315	Rijkswaterstaat directie Noord-Holland	Haarlem	950322

**Richtlijnen voor de inhoud van het
Milieu-effectrapport**

Floriade 2002 - Haarlemmermeer

**Bijlage II: schriftelijke reacties
op de startnotitie**

1. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (R.O.B.)
2. Dorpsraad Badhoevedorp
3. N.V. Nederlandse Gasunie
4. Waterschap Groot Haarlemmermeer
5. Rijkswaterstaat directie Noord-Holland
6. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

B1

Ow/m

ROIB

Rijksdienst voor het
Oudheidkundig
Bodemonderzoek

Kerkstraat 1
3811 CV Amersfoort
Telefoon 033-634233

Gemeente	Ow/m
Haarlemmermeer	
76414	10.MRT 95
130	
131	
132	
133	
134	
135	

dir. prof. dr. W.J.H. Willems

nummer 95.257 B/JKH
 uw brief MER Floriade 2002
 onderwerp gemeente Haarlemmermeer

Gemeenteraad van Haarlemmermeer
 Postbus 250
 2130 AG Hoofddorp

10037

op 10 MAART 1995	kopieën
afgegeven aan:	
college van B & W	
het dir. - afd./dst. <i>Ow/m</i>	12x kopie ter beh.

Amersfoort, 3 maart 1995

Geachte leden van de raad,

Met verwijzing naar de door de gemeente Haarlemmermeer gestarte m.e.r.-procedure verzoek ik u, gelet op het bepaalde in de Wet Milieubeheer, deze brief te willen beschouwen als inspraakreactie.

In het rijksbeleid ten aanzien van de zorg voor archeologische monumenten wordt het duurzaam behoud van het bodemarchief nagestreefd. Waar duurzaam behoud ter plekke niet mogelijk is, wordt gestreefd de in het bodemarchief aanwezige informatie daaruit te onttrekken door opgraving. Indien behoud niet mogelijk is, dient bij de uitvoering van plannen rekening te worden gehouden met de kosten verbonden aan opgraving van archeologische waarden.

Gezien de voorgestane ingreep en de te verwachten effecten van de inrichting van het Floriadeterrein te Haarlemmermeer op het bodemarchief, is het noodzakelijk tot een afweging van de archeologische belangen te komen.

In de naaste omgeving van het plangebied zijn thans twee archeologische vindplaatsen uit het Neolithicum (ca 2900-2300 v. Chr.) bekend. Op grond van de beschikbare kennis van de archeologie en de fysische geografie van dit gebied is er reden aan te nemen dat zich meer, thans nog onbekende archeologische waarden in het plangebied bevinden. In het plangebied is niet eerder gericht naar de aanwezigheid van dergelijke archeologische waarden onderzoek verricht.

Met het oog op een zorgvuldige belangenafweging bepleit ik daarom archeologisch onderzoek in de vorm van een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI) uit te laten voeren. Het doel van een dergelijk onderzoek is inzicht te verkrijgen in het ter plaatse aanwezige bodemarchief. Naar aanleiding van deze inventarisatiegegevens zou bekeken kunnen worden in hoeverre de

bijlagen

1

KOPIE AAN:			
GEZIEN	INGEK.	16 MAART 1995	
DIR. O.W.M.			
TER AFD. AAN:		PAR. AFGEDAAN	
<i>vanh. BELL</i>			

B. Lanch

ROIB

blad
nummer
datum

2
95.257 B/JKH
3 maart 1995

archeologische waarden in de plannen ingepast kunnen worden. Ik ga ervan uit dat door een AAI de kennisleemte op het gebied van de archeologie opgevuld kan worden en de voor de MER vereiste informatie verzameld kan worden, op basis waarvan verdere besluitvorming kan plaatsvinden.

Op grond van bovenstaande overwegingen verzoek ik u derhalve:

- 1 bij het vaststellen van de richtlijnen voor het MER rekening te houden met de wenselijkheid van archeologisch onderzoek in de vorm van een aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI), teneinde een goede beoordeling van de aard, omvang en kwaliteit van het aanwezige bodemarchief en de mate waarin dit wordt bedreigd mogelijk te maken;
- 2 bij het opstellen van het MER en de besluitvorming rekening te houden met de resultaten van het onder punt 1 voorgestelde onderzoek, en aan te geven op welke wijze archeologische waarden zijn veiliggesteld;

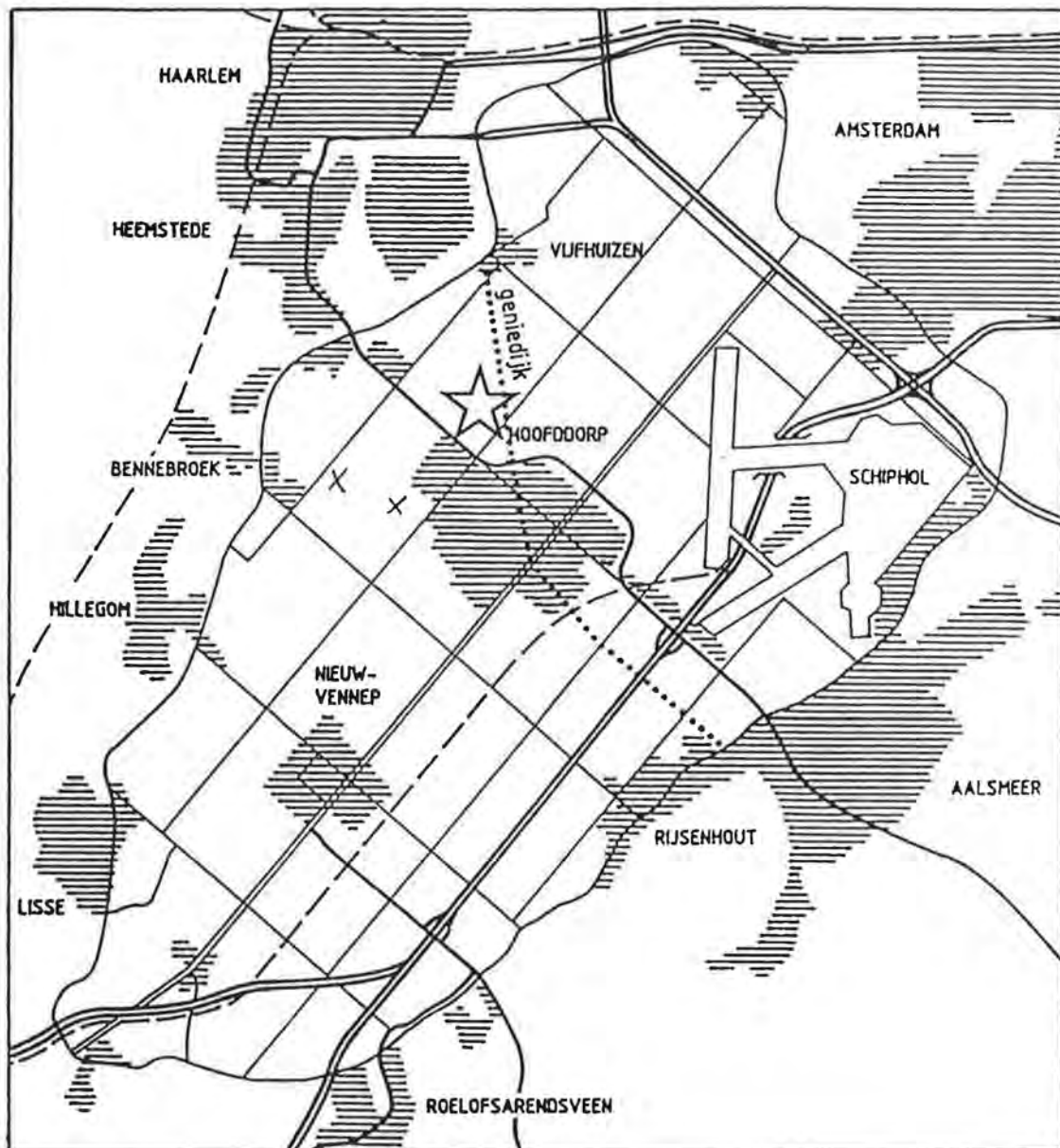
De directeur,
namens deze,

drs. J-K.A. Hagers
(provinciaal archeoloog
voor Noord-Holland)

c.c. de Cie voor de m.e.r., t.a.v. mevr. N. Matitaputty, Postbus
2345, 3500 GH Utrecht;
Provincie Noord-Holland, cluster Monumentenzorg en
archeologie, t.a.v. R. Visser.

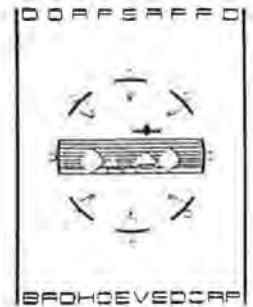
De startnotitie is bedoeld om een ieder de gelegenheid te bieden opmerkingen te maken over de gewenste inhoud van de m.e.r. De gemeente Haarlemmermeer is initiatiefnemer voor de Floriade 2002. Het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlemmermeer fungeert in de m.e.r.-procedure als initiatiefnemer. De gemeenteraad is het bevoegd gezag.

Figuur 1.1: Ligging van de Floriade 2002

X = vindplaats Neolithicum

Openbare Werken & Milieu
Haarlemmermeer
T.a.v. R. Koek
Postbus 75
2130 AB Hoofddorp

15.00.05

Betreft: Te onderzoeken punten Startnotitie M.E.R. FLORIADE 2002

Ref.: drb13/flori-02/bes

Geachte dames/heren,

N.a.v. uw genoemde startnotitie zijn voor Dorpsraad Badhoevedorp de volgende punten onduidelijk en verdienen daarom nadere aandacht.

5.4 Verkeer, vervoer, ontsluiting.

- Het bezoekersaantal wordt geschat op 500.000 terwijl de prognose uitgaat van 3.500.000. Het is ons niet duidelijk van welk aantal de MER uit zal gaan. Naar ons idee zal van het grootste aantal moeten worden uitgegaan, omdat e.e.a. anders tot onvoorziene problemen leidt.
- Welke zekerheid is er dat de N22, A5, Rail21, HSL en Zuid-Tangent in 2002 gereed zijn? Dit is essentieel voor een goede ontsluiting waardoor naburige kernen/gemeenten gemedend kunnen worden. Op bladz. 16 staat hier een uiterst summier berichtje over, zonder enige kritische noot over einddatum.
- In een straal van 10 km waarbinnen de effecten worden beschreven is o.i. te klein. Een beschrijving per toevoerweg inclusief afritten van snelwegen is vollediger en korrekter.

5.5 Lucht en geluid

De enorme stroom bezoekers, waarvan een groot deel per auto zal komen, heeft consequenties op de toch al slechte luchtkwaliteit in onze regio. Dit punt moet extra aandacht krijgen. Zoals het punt nu wordt omschreven: "Een invloed ... is te verwachten" is o.i. erg zwak.

5.7 Flora, fauna, ecosysteem

Uit het beschrevene is het onmogelijk inzicht te verkrijgen hoe uitgebreid (of niet) e.e.a. zal worden behandeld: "Komt aan de orde". Dorpsraad Badhoevedorp is van mening dat er vooruit bekeken moet worden in welke mate de overblijvende onderdelen van de Floriade t.z.t. gebruikt kunnen worden om eko-linten aan te leggen of uit te breiden. Op deze wijze zou de Floriade een bijzonder positief effect kunnen hebben voor de regio op veel langere termijn en niet alleen t.b.v. het Haarlemmermeerse Bos.

5.8 Woon- en leefmilieu

Wat gebeurt er als er 'smog'-gevaar dreigt?

5.9 Effectenvergelijking

Wat zijn de belangrijkste criteria op basis waarvan het ene alternatief de voorkeur zal krijgen boven het andere?

ALGEMEEN

1. De notitie is een in zijn algemeenheid onduidelijk en oppervlakkig stuk. Het ontbeert enige kritische noten. Dorpsraad Badhoevedorp hoopt op meer duidelijkheid in de uiteindelijke M.E.R.
2. Wat gebeurt er met het afval van de bezoekers? Zal er aandacht worden besteed aan recycling, gescheiden inzamelen, enz.?
3. Kan er ekotax (bedrag bij entree) worden geheven om dit hevig geteisterde gebied enigszins genoegdoening te verschaffen teneinde groenvoorziening, ekolinten enz. uit te breiden?
4. Wat gebeurt er met het afvalwater? Is de capaciteit van de afvalverwerkingsunits voldoende of is deze hoeveelheid te verwaarlozen?

Wij zien met belangstelling uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,
Dorpsraad Badhoevedorp

J. Kooter
Werkgroep Groen

J. Lindeman
Werkgroep Verkeer

Betek.

Owlm

9522355

N.V. Nederlandse Gasunie

Gasunie

De Gemeenteraad van de
Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Gemeente		Owlm
Haarlemmermeer		
80	75131	24 FEB 95
afschr.		
no		

Postbus 124
2280 AC Rijswijk
Verrijn Stuartlaan 14
Telefoon 070-3196196
Telex 32382
Telefax 070-3989615
BTW-nummer NL007239348801
Handelsregister Groningen 29700

op ..... 24 FEB. 1995 ..... kopieën
afgegeven aan:
college van B & W
bid./dir. - ~~ast~~ /dst. <i>Owlm</i> ^{12x kopie} ter beh.

Ons kenmerk: TN/WG 95.760
Uw kenmerk :

Datum: 23 februari 1995
Doorkiesnummer: 070-3196169

Onderwerp: Startnotitie MER Floriade 2002

Geachte Raad,

Uit een publikatie in de Nederlandse Staatscourant van 14 februari jl vernamen wij dat de voornoemde startnotitie ter inzage ligt

Zoals mag blijken uit de hierbijgevoegde topografische kaart is in het gebied waarop deze startnotitie betrekking heeft een 12" gastransportleiding gelegen van onze maatschappij.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bestaande aardgastransportleidingen is van toepassing de circulaire van het Ministerie VROM "zonering rond hogedruk aardgastransportleidingen" van 26 november 1984.

Wij zullen het op prijs stellen indien bij de verdere voorbereiding van het Floriadeterrein hiermede rekening zal worden gehouden.

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot onze afdeling Grondzaken, telefoon 070-3196169 of tot de heer R. van Kranenburg van onze operationele staf te Beverwijk, telefoon 02510-86177

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben

Hoogachtend,

ir. J.J.M. van der Voort.

KOPIE AAN:			
GEZIEN DIR. O.W.M.	INSEK.	9 MAART 1995	
TEH AFD. AAN:	PAR. AFGEDAAN		
BEH. <i>van</i>			

Bijlage: Topografische kaart W-690-KT-25C

9522355

OWM

Waterschap Groot-Haarlemmermeer

Gemeente Haarlemmermeer		OWM
BO	76441	13. MRT 95
aischr.		
aan:		

7523639

uw kenmerk:

uw brief van:

17 februari 1995

ons kenmerk:

W/40237

bijlagen:

onderwerp:

Milieu-effectrapportage
Floriade 2002

Gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250

2130 AG

Hoofddorp	13 MAART 1995	kopieën
afgegeven aan:		
college van B & W		
afd. / dir. - afd. / dst.	OWM	12 kopie ter beh.

Hoofddorp, 8 maart 1995

VERZONDEN 10 MAART 1995

Geachte raad,

Hoewel de Startnotitie milieu-effectrapportage Floriade 2002 ons geen redenen geeft tot het maken van opmerkingen, vragen wij ons wel af of in tabel 6.1 op bladzijde 30 naast de reeds genoemde plannen ook niet de beheersplannen van de waterbeheerders in het gebied genoemd dienen te worden.

Dit betreft vanuit het taakveld waterkwaliteit het beheersplan van het hoogheemraadschap van Rijnland en vanuit het taakveld waterkwantiteit het waterkwantiteitsbeheersplan van ons waterschap.

Gezien de activiteiten die in het kader van de Floriade 2002 zullen plaatsvinden, lijkt het gewenst in de MER ook de gevolgen en uitgangspunten in het kader van het waterbeheer te verwoorden. Bovengenoemde beleidskaders inzake het waterbeheer zullen naar onze mening daar dan ook bij betrokken dienen te worden.

Hoogachtend,

Dijkgraaf en heemraden van het
waterschap Groot-Haarlemmermeer,

[Handwritten signature]
Drs. M.G. Spaans
dijkgraaf

[Handwritten signature]
J.P.M. Krom
secretaris

7523639

Marktplaats 47
Postbus 82
2130 AB Hoofddorp
Telefoon (02503) 16544
Telefax (02503) 40783

aan:			
INDEX	16 MAART 1995		
	PAR. AFGEDAAN		

[Handwritten signature]
R hock

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

9502833

Directie Noord-Holland

Aan
de gemeenteraad van
Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG HOOFDDORP

Gemeente		Owm
Haarlemmermeer		
30	76649	21.MRT.95
uitschr.		
aan.	✓	

KOPIE AAN:				
GEZIEB DIR. O.W.M.	NOOY	22	MAART	1995
TER AFD. AAN:			DAAN	
	Koch			

VERZONDEN 20 MAART 1995

Contactpersoon
drs. J.F.H. Hurkens
Datum
20 maart 1995
Ons kenmerk
RSO 95/2708
Onderwerp
Milieu-effectrapportage Floriade 2002.

Doorkiesnummer op 21 MAART 1995
023 - 301665 ..... kopieën
Bijlage(n) afgegeven aan:
- college van B & W
Uw kenmerk 17 februari 1995
17 februari 1995 *12x kopie* ter beh.

Geachte dames/heren,

In uw brief van 17 februari jl. heeft u aangegeven dat de gemeente Haarlemmermeer het voornemen heeft om op haar grondgebied een terrein in te richten ten behoeve van de Floriade 2002. U geeft hierin aan dat ten behoeve van de Floriade een milieu-effectrapport dient te worden opgesteld. De wettelijk voorgeschreven procedure vangt aan met de publikatie van een startnotitie. De genoemde startnotitie ligt momenteel ter visie.

Deze startnotitie geeft mij aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

Uit de startnotitie constateer ik dat u op basis van een "kwalitatieve toetsing" inmiddels gekozen heeft voor een locatie. Ook het criterium verkeer en vervoer (leefbaarheid, bereikbaarheid en mobiliteit) is hier zichtbaar bij betrokken geweest. De keuze voor de locatie zelf staat dus niet meer ter discussie.

De te onderzoeken alternatieven zijn dan ook beperkt tot het inrichtingsalternatief, het nulalternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief. Ik constateer dat het daarmee niet mogelijk zal zijn om te beoordelen of een andere locatie wellicht milieuvriendelijker is.

De bouwsteen "verkeer en vervoer extern" (p.21) geeft geen doel aan, terwijl bij bijvoorbeeld het volgende punt (watersysteem in het hele gebied) wel een doel wordt nagestreefd. Zoals u bekend is streeft het Ministerie van Verkeer en Waterstaat ernaar het autogebruik zoveel mogelijk te beperken. Een dergelijke doelstelling beveel ik dan ook zeer aan.

Postadres postbus 3119, 2001 DC Haarlem
Bezoekadres Toekanweg 7 (gebouw Schonenvaert)

Telefoon 023-301301
Telefax 023-301302

9502833

Juist bij een project als de Floriade ligt de uitdaging erin de verkeersstromen in goede en daarmee milieuvriendelijke banen te leiden. Zoals u terecht opmerkt is dit recreatieve verkeer grotendeels van tijdelijke aard. Onderdeel van studie zal moeten zijn welke (tijdelijke) alternatieven er zijn voor het autogebruik. Hierbij moet gedacht worden aan de optimale benutting van de dan aanwezige infrastructuur (zoals de Zuid-Tangent). In het geval dat deze alternatieven onvoldoende zijn zal moeten worden aangegeven hoe deze verbeterd kunnen worden, dit met als doel het autogebruik van en naar de Floriade te beperken. In de Startnotitie worden bovengenoemde effecten echter (nog) niet meegenomen. Dit vraagt om een inspanning op het gebied van vervoermanagement, waarbij goede voorlichting met betrekking tot de openbaarvervoermogelijkheden, combinatiekaarten, tijdelijke extra busverbindingen, parkeertarieven en fietsvoorzieningen (optimale routes, stallingen e.d.) slechts enkele mogelijke suggesties zijn.

Mede door bovengenoemde maatregelen kunnen mogelijke capaciteitsproblemen op het hoofdwegennet (gedeeltelijk) voorkomen worden. Momenteel voert mijn directie diverse integrale studies (zoals de A9-studie) uit om de problematiek op het hoofdwegennet zoveel mogelijk, op een evenwichtige wijze, op te lossen. Deze studies, de besluitvorming en de eventuele uitvoering zelf, vergen dusdanig veel tijd dat ten tijde van de Floriade uitbreidingen nog niet gerealiseerd kunnen zijn. Ook de verlengde Westrandweg is in 2002 nog niet gerealiseerd. Bovenstaande opmerkingen maken het zoeken naar alternatieven voor de auto alleen nog maar urgenter. Opgemerkt moet worden dat momenteel wel gezocht wordt naar mogelijke toepassingen op het gebied van verkeersmanagement (zoals toeritdosering en route-informatiesystemen) met als doel de wegcapaciteit zo maximaal mogelijk te benutten. Ten aanzien van de N22 kan worden opgemerkt dat ik, in het kader van de mer-procedure aanleg N22, op de Startnotitie heb gereageerd. De betrokkenheid van Verkeer en Waterstaat bij andere studies wordt hierin aangegeven evenals het feit dat er bestuurlijk afspraken zijn gemaakt over medefinanciering voor het noordelijk deel van de N22. In deze reactie zijn enkele kanttekeningen geplaatst aangaande de te onderzoeken alternatieven en de mogelijkheden van een eventuele aansluiting op de A9. De stellingname van directie Noord-Holland is dat er niet meer dan één aansluiting op de A9 moet komen. Dat betekent of een aansluiting van de A205 op de A9, waarbij de N22 dus aansluit op de A205, of een aansluiting van de N22 op de A9, waarbij de A205 aansluit op de N22.

In figuur 4.1 is een eerste globale inrichting in de vorm van een vlekkenplan aangegeven. Bij deze eerste inrichting is de inpassing van het openbaar-vervoer niet duidelijk aangegeven. De volgende vragen zullen moeten worden beantwoord: Waar zijn mogelijkheden voor een (eventuele tijdelijke) openbaar-vervoerhalte en hoe is de looproute van deze halte naar de ingang van het terrein? Hoe ziet het uiteindelijke tracé van de Zuid-Tangent eruit en hoe is de relatie hiervan met het uiteindelijke tracé van de N22?

Momenteel werkt binnen de stuurgroep uitvoering van het kerntraject Zuid-Tangent, een werkgroep het tracé van de Zuid-Tangent tussen Vijfhuizen en Hoofddorp uit. De ontsluiting van de Floriade zal ook in deze werkgroep uitgewerkt moeten worden. Ik ga er vanuit dat de uitkomsten van deze werkgroep in de m.e.r.-Floriade zullen worden meegenomen.

Op pagina 22 wordt vermeld dat een aantal milieu-aspecten, zoals afvalverzameling, niet als bouwsteen maar als algemeen uitgangspunt geldt. Aangezien ik de doelstellingen met betrekking tot het beperken van de automobiliteit net zo wezenlijk acht, verwacht ik dat u het terugdringen van de automobiliteit voor elk alternatief ook als algemeen uitgangspunt zal meenemen. Een concrete uitwerking daarvan kan zijn een duidelijk Vervoermanagementplan inclusief een voorlichtingsplan ter stimulering van alternatieven voor autogebruik. Dit plan zal in overleg met openbaar-vervoerbedrijven moeten worden opgezet en bij de inrichting van het terrein zal optimaal op het openbaar-vervoergebruik moeten worden afgestemd.

Tenslotte wil ik opmerken dat het wenselijk is om mitigerende en compenserende maatregelen bij alle alternatieven te overwegen. Bij het Meest Milieuvriendelijke Alternatief kunnen ze zo nodig worden gemaximaliseerd.

Hoogachtend,
de hoofdingenieur-directeur,
namens deze,
de directeur van de hoofdafdeling
Openbaar Bestuur en Strategie,

mr. H.H.A. Teeuwen

Gemeente	[w.]
Haarlemmermeer	
RD	76707 / 3 25 45
hr	
nr	

Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG HOOFDDORP

landbouw, natuurbeheer
en visserij

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
17-02-1995		952245	21 maart 1995
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Milieu-effectrapportage Floriade 2002		301168	

Hierbij deel ik u mede dat mijn advies voor de richtlijnen ten behoeve van het milieu-effectrapport voor de Floriade 2002 als volgt luidt:

In het milieu-effectrapport dient behalve met het Haarlemmermeerse Bos ook rekening te worden gehouden met het Meerbos. Beide bossen zijn onderdeel van de Randstadgroenstructuur. Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling dient ervan te worden uitgegaan dat het Haarlemmermeerse Bos niet wordt aangetast en niet aan het gebruik (recreatie) wordt onttrokken; dat het Staatsbos gewoon zou doorgroeien en dat deze beide bestaande groenelementen onderdeel gaan uitmaken van het Strategisch Groenproject Haarlemmermeer.

Bovendien geldt voor beide bossen de compensatieregeling zoals die recent is vastgelegd in het SGR. Dat betekent dat bij aantasting van de functie van één of beide gebieden de diverse stappen die hierin staan beschreven en de beantwoording van de vraag of hier sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang van toepassing zijn. Tevens dienen dan in het milieu-effectrapport de compensatiemogelijkheden voor het verlies aan natuurwaarden en recreatiemogelijkheden te worden aangegeven en bij de beschrijving van de alternatieven en de effecten te worden betrokken. Verder ben ik van mening dat er bij compensatie sprake moet zijn van nieuw op te zetten projecten en geen projecten, die al voorgenomen zijn.

Kantoorgebouw:
"Schonenvaert"
Toekanweg 7
2035 LC Haarlem
Postadres:
Postbus 3005
2001 DA Haarlem
Telefoon: 023 - 301234
Fax: 023 - 301103

- In -

9503034

KOPIE AAN:				
GEZIEN DIR. OWM.	INGEZ.	28 MAART 1995		
TER AFD. AAN				
REU				

ons kenmerk

datum

vervolgblad

952245

21 maart 1995

1

In paragraaf 5.7. wordt aangegeven dat de Floriade een belangrijke bijdrage kan leveren aan de totstandkoming van het Strategisch Groenproject Haarlemmermeer. Ik heb mijn vraagtekens hierbij en ben daarom van mening dat deze bijdrage uitgebreid in het MER dient te worden beschreven én onderbouwd.

Er dient in het MER afstemming plaats te vinden met het MER voor de aanleg van de N22, waarin het tracé op milieu-effecten wordt onderzocht.

Tot slot wil ik u er op wijzen dat er sprake is van een mogelijke vestiging van een nieuw proefstation in het studiegebied. Mijns inziens dient hiermee in het milieu-effectrapport voor zover mogelijk rekening te worden gehouden.

DE DIRECTIEUR,

b/a G. Hoeweken

ir. D. Vergunst